

ИЗВЕШТАЈ
О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив установе у којој је запослен:

1. др Роса Шапић, професор струковних студија, Медицинске науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - ментор
2. др Ангела Месарош Живков, професор струковних студија, Методика наставе физичког и здравственог васпитања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – члан
3. др Богдан Томић, виши предавач струковних студија, Методика физичког и здравственог васпитања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - члан

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Бранко (Чедомир) Свирчев**
2. Датум и место рођења, општина, држава: 12.08.1996., Кикинда, Р Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Струковни васпитач деце предшколског узраста, Струковни васпитач - специјалиста
4. Датум завршетка основних студија: 10.07.2018.; 21.10.2024.

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА :

**СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ У ФУНКЦИЈИ ПРЕВЕНЦИЈЕ
ДЕФОРМИТЕТА КОД ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА**

Предмет: Кинезитерапија у раду са децом предшколског узраста

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Поглавља рада су: Увод, Теоријски приступ проблему, Методологија истраживања, Резултати истраживања и интерпретација, Дискусија, Закључна разматрања, Литература и Прилози. Прво поглавље рада је теоријски приступ проблему у којем је дат опис основних појмова рада по следећим целинама: Појам спорта у свакодневном животу; Физичка активност и здравље детета предшколског узраста; Телесни деформитети у предшколском узрасту; Кинезитерапија у раду са децом предшколском узрасту; Физичко васпитање предшколске деце; Психомоторни развој деце предшколског узраста; Моторичке способности и природни облици кретања; Игра у превенцији телесних деформитета; Улога спортских активности у превенцији деформитетима; Појам спорта у свакодневном животу; Преглед досадашњих истраживања; Пројекат.

Друго поглавље рада је Методологија истраживања, који обухвата следеће целине: Проблем истраживања, Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Хипотезе истраживања,

Варијабле истраживања, Популација и узорак истраживања, Методе, технике и инструменти истраживања, Статистичка обрада података.

Треће поглавље је интерпретација резултата истраживања са анализом упитника за васпитаче. На крају рада је дискусија и дати су закључци на основу добијених резултата, као и препоруке за даља истраживања и рад васпитача.

Проблем истраживања односи се на ставове и мишљења васпитача о значају спортских активности у превенцији телесних деформитета код деце предшколског узраста. Све већи број деце у овом узрасту показује знаке неправилног држања и постуралних деформитета, попут сколиозе, кифозе, лордозе и равних стопала, што указује на недовољну заступљеност и неадекватну организацију физичких и спортских активности у предшколским установама (Mitić, 2018). Са становишта педагошке и здравствено-превентивне праксе, неопходно је систематски истражити ставове васпитача о значају, учесталости и условима за реализацију спортских активности. Тако се може добити поуздана слика о томе у којој мери спортске активности у предшколским установама испуњавају своју превентивну функцију и како их је могуће унапредити у циљу смањења ризика од настанка телесних деформитета код деце.

Предмет овог истраживања су ставови и мишљења васпитача о значају, заступљености и условима за реализацију спортских активности у предшколским установама, са посебним освртом на њихову улогу у превенцији телесних деформитета код деце предшколског узраста. предмет истраживања обухвата целину односа између спортских активности и превенције деформитета, са циљем да се кроз ставове и искуства васпитача добије увид у то колико се ове активности у пракси примењују, како се организују и у којој мери одговарају развојним потребама предшколске деце. Циљ овог истраживања је да се утврди значај спортских активности у превенцији телесних деформитета код деце предшколског узраста, као и да се сагледа начин и учесталост њихове примене у предшколским установама.

Истраживање има за циљ и да анализира ставове васпитача о важности физичких активности у очувању здравља и правилног држања деце, као и да укаже на постојеће проблеме, ограничења и потребе у организацији и спровођењу спортских програма у пракси. Посебан аспект циља истраживања односи се на могућности унапређења постојећих програма физичког васпитања, кроз увођење нових, стручно вођених и прилагођених облика спортских активности у предшколским установама, са циљем унапређења моторичког развоја и превенције неправилности у држању тела.

Из постављеног циља произилазе следећи задаци истраживања: Испитати које врсте спортских активности се примењују у раду са децом предшколског узраста у оквиру предшколских установа; Утврдити учесталост и услове организовања спортских активности, као и постојање одговарајућих материјално-техничких услова (простора, опреме и реквизита); Испитати ставове васпитача о значају спортских активности у превенцији телесних деформитета и укупном психофизичком развоју детета; Идентификовати најчешће препреке у реализацији спортских активности у вртићима (недостатак простора, опреме, едукације и стручне подршке); Анализерати предлоге васпитача за унапређење програма физичких активности и могућности сарадње са стручњацима из области спорта и кинезитерапије; Сагледати ниво стручне спреме и искуства васпитача у односу на учесталост и квалитет примене спортских активности у пракси; Дати смернице за унапређење спортских активности у предшколским установама са становишта превенције телесних деформитета и очувања здравог развоја деце.

На основу постављеног циља, предмета и проблема истраживања, дефинисана је општа хипотеза која гласи: Општа хипотеза: Редовна примена спортских активности у предшколским установама доприноси превенцији телесних деформитета код деце предшколског узраста.

Независне варијабле односе се на објективне и контекстуалне факторе који утичу на

организацију и реализацију спортских активности у раду васпитача, и обухватају: врсту и учесталост спортских активности које се примењују у предшколској установи, дужину радног искуства васпитача, ниво стручне спреме васпитача, услове рада (простор, опрема, подршка стручних сарадника), место рада (градска или сеоска средина).

Зависне варијабле представљају исходе и ефекте који се посматрају у контексту истраживања, односно промене које могу настати као последица различитих нивоа и облика физичке активности код деце. У овом истраживању зависне варијабле су: степен заступљености спортских активности у васпитној пракси, ставови васпитача о значају спортских активности у превенцији телесних деформитета, перцепција ефеката спортских активности на правилно држање и моторички развој деце, уочени проблеми и ограничења у спровођењу програма физичких активности.

Узорак је изведен из популације васпитача из предшколских установа. Узорком је обухваћено 100 васпитача из различитих установа.

Примењена је дескриптивна метода, јер омогућава прикупљање података о постојећем стању и опис појава без њиховог експерименталног утицаја. Као истраживачка техника коришћено је анкетирање, јер представља ефикасан начин прикупљања података од већег броја испитаника у кратком временском периоду. Инструмент истраживања био је анкетни упитник конструисан специјално за потребе овог рада.

Статистичка обрада података изведена је методама дескриптивне статистике. Одговори добијени анкетирањем васпитача приказани су табеларно и графички, а резултати изражени у фреквенцијама и процентима. После табела и графикона дато је објашњење добијених одговора.

Резултати истраживања показали су да више од половине васпитача нема искуство са стручним обукама из области физичког васпитања, што указује на недостатак систематичне подршке у струковном усавршавању и наглашавају потребу за већим улагањем у континуирано образовање васпитача из области физичког васпитања како би се обезбедио квалитетан и систематичан приступ развоју моторичких способности деце. На основу података може се уочити да је највећи број васпитача (37,00%) одговорио да два пута недељно имају организовану физичку активност. Резултати указују да је улога васпитача у реализацији спортских активности пресудна, док је укљученост стручних и спољних сарадника минимална. Иако васпитачи имају главну одговорност за спровођење ових активности, добијени подаци истичу потребу за већом подршком и сарадњом са стручњацима из области физичког васпитања. Добијени резултати указују да је полигон најзаступљенији облик физичког васпитања у предшколским установама, што се може објаснити његовом разноврсношћу и могућношћу да истовремено обухвати више основних моторичких активности. С друге стране, активности као што су плес или слободна игра мање се користе, што може указивати на потребу већег осмишљавања и подстицања креативнијих облика физичког изражавања. Резултати указују на то да у великом броју предшколских установа постоје формално предвиђене физичке активности у оквиру васпитног плана, али да у значајном броју установа та пракса још увек није заступљена. Такође, чињеница да део васпитача није сигуран у то да ли су овакве активности формално предвиђене, говори о потреби за већом информисаношћу и систематичнијим укључивањем физичког васпитања у планске документе вртића као и на доминантан став васпитача да спортске активности нису довољно интегрисане у предшколске програме. Иако мањи део васпитача препознаје њихову адекватну заступљеност, већина ипак истиче потребу за њиховим чешћим и систематичнијим укључивањем у васпитно-образовни рад. Резултати указују на потребу за унапређењем инфраструктуре и опреме у предшколским установама како би се спортске активности могле реализовати на адекватан начин. Подаци

истраживања показују да је неопходно подстицати васпитаче на чешћу и плански организовану примену активности за држање тела, што може побољшати физичку кондицију и здравствено стање деце у предшколским установама и да васпитачи у великој већини препознају важност редовних спортских активности за здравље и правилан развој деце, што указује на потребу да се овакве активности редовно планирају и спроводе у предшколским установама. Васпитачи препознају важност физичке активности за правилан развој држања тела, што наглашава потребу за редовним укључивањем кретања у васпитни рад предшколских установа.

Хипотеза 1. Претпоставља се да учесталост и разноврсност спортских активности директно утичу на правилно држање деце. Одговори васпитача указују да 80,00% испитаника сматра да спортске активности имају значајан утицај на правилно држање и превенцију деформитета, док је мањи број навео да активности немају велики значај. Велики број васпитача истакао је да деца која се више крећу показују правилније држање тела. На основу добијених података, прва хипотеза је у потпуности потврђена.

Хипотеза 2. Претпоставља се да су недостатак простора, опреме и стручне едукације главне препреке у реализацији спортских активности. Анкетирани васпитачи у највећем проценту навели су да недостатак адекватног простора и опреме представља главни проблем (63,00% испитаника није похађало обуку из физичког васпитања, што указује на системски недостатак стручне подршке). Мањи број испитаника је нагласио недостатак едукације као препреку. Добијени подаци показују да су простор и опрема најчешће истицани проблеми, док је едукација мање присутна у одговорима. Ова хипотеза може се сматрати делимично потврђеном.

Хипотеза 3. Претпоставља се да васпитачи са већим искуством и вишим нивоом стручне спреме чешће примењују спортске активности. Резултати показују да значајан број васпитача са више од десет година искуства организује спортске активности, али разлика у односу на мање искусне колеге није изражена. Када је реч о стручном усавршавању, подаци показују да је само 36,00% испитаника похађало обуку из физичког васпитања, док 63,00% то није учинило. Ови подаци указују на потребу за систематичнијим образовањем васпитача. Хипотеза 3 је стога делимично потврђена.

Хипотеза 4. Претпоставља се да би специјализовани спортски програми у вртићима смањили учесталост деформитета код деце. Резултати показују да је 78,00% испитаника одговорило потврдно на ово питање, док је 13,00% сматрало да програми не би имали утицај, а 9,00% није било сигурно. Ови резултати јасно потврђују да већина васпитача препознаје значај увођења специјализованих спортских програма. Према томе, четврта хипотеза је у потпуности потврђена.

Закључно, на основу добијених резултата може се уочити да је општа хипотеза истраживања потврђена – спортске активности у значајној мери доприносе превенцији телесних деформитета код деце предшколског узраста.

Литература обухвата попис од 22 штампаних радова.

Прилог садржи: Прилог 1 – Анкетни упитник за васпитаче „Превенција равних стопала код деце кроз употребу дидактичког средства од рециклираних материјала“

Рад је обима од 73 стране.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: *Рад је истраживачки (пројекат којим се решава практични проблем)*

Кандидат се при изради рада водила нацртом пријаве теме. Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу.

Прва целина је предвиђена за теоријска полазишта истраживања где је акценат на дефинисању основних појмова: спортске активности, деца предшколског узраста, физички развој,

деформитети, превенција, кинезитерапија.

Друга целина је предвиђена за методолошке одреднице и у оквиру ње су представљени проблем истраживања, предмет истраживања, циљ и задаци истраживања, хипотезе истраживања, варијабле истраживања, популација и узорак истраживања, методе и технике истраживања, организација и ток истраживања, статистичка обрада података.

У трећој целину је јасна интерпретација резултата истраживања са анализом упитника за васпитаче. На крају рада је дискусија и дати су закључци на основу добијених резултата, као и препоруке за даља истраживања и рад васпитача.

Иако већина васпитача показује свест о значају ових активности, у пракси постоје бројне препреке, као што су ограничен простор, недовољна опремљеност и недовољна стручна подршка, које успоравају њихову ефикасну примену. Резултати овог истраживања у потпуности су усклађени са доминантним научним налазима у области физичког васпитања и кинезитерапије. Сви наведени радови потврђују значај ране физичке активности за правилан раст и развој, као и опасности које носи седентерни стил живота у предшколском узрасту. Васпитачи имају развијену свест о значају физичких активности, објективни услови (простор, опрема, недостатак стручних програма) представљају значајну препреку. То је потпуно у складу са резултатима домаћих и страних истраживача и указује на потребу системских промена у предшколском васпитно-образовном систему.

Неке даље импликације за будућу праксу указују на чињеницу да је највећи број испитаника предложио већу сарадњу са стручним сарадницима (физиотерапеути, педијатри, стручњаци за физичко васпитање) и њихово редовно укључивање у рад са децом кроз радионице, специјализоване програме и консултације. Други значајан сегмент одговора односио се на потребу за додатном едукацијом васпитача, кроз обуке, семинаре, практикуме и радионице које би допринеле развоју стручних компетенција у области физичког васпитања. Испитаници су такође нагласили потребу за бољим просторним и материјалним условима, пре свега обезбеђивање сала за физичко, већих простора за кретање и дворишта са адекватним реквизитима и справама. У мањем броју одговора истакнута је и важност укључивања родитеља у процес, као и организовања заједничких спортских активности које подстичу развој здравих навика код деце.

VI ЗАКЉУЧЦИ: *Оцена квалитета садржаја рада (оцена истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).*

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу. Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература.

Добијени резултати указују да свест васпитача о значају физичке активности постоји, али да објективни услови у пракси често не омогућавају њену пуноћу реализацију. Из тог разлога, потребно је системски унапредити рад предшколских установа у овој области. То подразумева: побољшање материјално-техничких услова (сале, терени, спортска опрема), континуирану едукацију васпитача из области кинезитерапије и физичког васпитања, јачање сарадње са стручњацима из области медицине, физиотерапије и спорта, активно укључивање родитеља у промоцију здравих животних навика код деце. Посебно је важно нагласити да спортске активности не треба посматрати само као физичку потребу детета, већ и као средство целокупног васпитно-образовног процеса. Кроз игру, кретање и спорт дете развија самопоуздање, дисциплину, сарадњу и одговорност. На тај начин, спорт не само да спречава појаву телесних деформитета, већ доприноси формирању здравих, активних и социјално

зрих личности.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: *Рад садржи све битне елементе и написан је у складу са насловом. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања*

Кандидат је у току писања рада показао висок ниво познавања актуелног проблема, стандарда писања мастер рада као и спровођења самог истраживања и интерпретације добијених резултата. Добијени резултати указују да свест васпитача о значају физичке активности постоји, али да објективни услови у пракси често не омогућавају њену пуноћу реализацију. Из тог разлога, потребно је системски унапредити рад предшколских установа у овој области. То подразумева: побољшање материјално-техничких услова (сале, терени, спортска опрема), континуирану едукацију васпитача из области кинезитерапије и физичког васпитања, јачање сарадње са стручњацима из области медицине, физиотерапије и спорта, активно укључивање родитеља у промоцију здравих животних навика код деце. У складу са савременим Основама програма предшколског васпитања и образовања у Републици Србији, који истичу значај холистичког приступа развоју детета, потребно је још снажније афирмисати спортске активности у васпитно-образовном процесу. Развијањем навика за редовно кретање у најранијем узрасту, стварају се темељи за здрав живот и правилан физички, психички и социјални развој детета.

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу и написан је у складу са Нацртом мастер рада и Правилником о мастер раду ВШССОВ у Кикинди.

VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

Да се мастер рад прихвати а кандидат одобри одбрана;

Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);

Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

Потписи чланова Комисије:

1. Борис Роба
др Роба Шалић, проф.
2. Ангела Месарош Живков
др Ангела Месарош Живков, проф.
3. Богдан Томић
др Богдан Томић